

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2ObdoK/3/2026
Identifikačné číslo spisu:	7121207028
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7121207028.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Dariny Legerskej v spore žalobcu: TETRA INSOLVENCY, k.s., so sídlom Žižkova 4D, Košice - mestská časť Juh, IČO: 47 372 176, správca majetku úpadcu EKOTRIM s.r.o. v konkurze, so sídlom Trieda 1. Mája 2308/2, Spišská Nová Ves, IČO: 46 858 211, zastúpeného Vašiv & Partners s.r.o., so sídlom Murgašova 3, Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 238 836, proti žalovanému: EULED s.r.o., so sídlom Durychova 101/66, Lhotka, Praha 4, Česká republika, IČO: 241 64 895, zastúpenému LAW FIRM s.r.o., so sídlom Špitálska 2209/10, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 867 209, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 26Cbi/10/2021, o dovolaní žalovaného proti I. výroku rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2CoKR/17/2024-293 z 30. septembra 2025, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k proti žalovanému na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice, ako súd prvej inštancie, rozsudkom č. k. 26Cbi/10/2021-208 z 12. septembra 2023 určil, že právne úkony úpadcu spoločnosti EKOTRIM s.r.o., so sídlom Trieda 1. Mája 2308/2, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 46 858 211, a to Dohoda o vzájomnom započítaní vzájomných pohľadávok uzavretá medzi spoločnosťou EULED s.r.o. a spoločnosťou EKOTRIM s.r.o. zo dňa 25.3.2020, ktorou došlo k započítaniu pohľadávok vo výške 18.800 eura a bezhotovostná úhrada - vrátenie zálohovej platby zo dňa 6.6.2019 vo výške 13.200 eura, sú voči konkurzným veriteľom neúčinné (výrok I.); žalovanému uložil povinnosť poskytnúť do všeobecnej podstaty úpadcu EKOTRIM s.r.o., so sídlom Trieda 1. Mája 2308/2, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 46 858 211 peňažnú náhradu vo výške 32.000 eura (výrok II.); v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok III.) a žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 40 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok IV.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobca navrhol, aby súd určil, že právne úkony úpadcu EKOTRIM s.r.o., so sídlom Trieda 1. Mája 2308/2, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 46 858 211, a to Dohoda o

vzájomnom započítaní vzájomných pohľadávok uzavretá medzi spoločnosťou EULED s.r.o. a spoločnosťou EKOTRIM s.r.o. zo dňa 21.1.2019, ktorou došlo k započítaniu pohľadávok vo výške 14.000 eura, Dohoda o vzájomnom započítaní vzájomných pohľadávok uzavretá medzi spoločnosťou EULED s.r.o. a spoločnosťou EKOTRIM s.r.o. zo dňa 25.3.2020, ktorou došlo k započítaniu pohľadávok vo výške 18.800 eura a bezhotovostná úhrada - vrátenie zálohovej platby zo dňa 6.6.2019 vo výške 13.200 eura, sú voči konkurzným veriteľom neúčinné. Ďalej žalobca navrhol, aby súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť do všeobecnej konkurznej podstaty úpadcu EKOTRIM s.r.o. peňažnú náhradu vo výške 46.000 eura a nahradiť žalobcovi trovy konania.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že na majetok dlžníka EKOTRIM s.r.o. bol vyhlásený konkurz a veritelia úpadcu si prihlásili pohľadávky v celkovej výške 230.498,72 eura, pričom zo zverejneného súpisu všeobecnej podstaty v Obchodnom vestníku č. 166/2021 zo dňa 27.08.2021 vyplýva, že správca zapísal majetok do súpisu všeobecnej podstaty v celkovej hodnote 92.308,15 eura. Sporným medzi stranami podľa súdu prvej inštancie bolo, či úpadca úhradou pohľadávok žalovaného zvýhodnil žalovaného vo vzťahu k ostatným veriteľom, či predmetnými právnymi úkonmi došlo k ukráteniu veriteľov dlžníka a teda, či bezhotovostné úhrady faktúr žalovaného sú neúčinnými právnymi úkonmi voči konkurzným veriteľom.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 3, § 9, § 57, § 59, § 60, § 62, § 63 ZKR, ďalej podľa § 34, § 35, § 580, § 581 Občianskeho zákonníka, podľa § 358 až § 364 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“) a tiež podľa § 1982 až § 1991 českého Občianskeho zákonníka. Uviedol, že bezhotovostná úhrada pohľadávok je právnym úkonom, nakoľko dochádza ňou k zániku práv a povinností. Bezhotovostnou úhradou zo dňa 6.6.2019 bola vrátená zálohová platba. Žalovaný je spriaznenou osobou úpadcu, nakoľko F. C. bol v rozhodnom období spoločníkom úpadcu a zároveň bol spoločníkom a konateľom žalovaného. Jedná sa o právne úkony medzi spriaznenými osobami. Nakoľko konkurzné konanie bolo začaté dňa 8.5.2020 a právne úkony (bezhotovostná úhrada a dohoda o započítaní) boli účinené dňa 6.6.2019, resp. dňa 25.3.2020, boli tieto úkony urobené počas jedného roka pred začatím konkurzného konania. To, že úpadca bol v čase uskutočnenia dotknutých právnych úkonov v úpadku, vyplýva z predložených účtovných závierok. Úpadca nedisponoval a nedisponuje dostatočným majetkom na uspokojenie pohľadávok všetkých veriteľov v konkurze. Úpadca nemal iný majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávky každého neuspokojeného veriteľa. Bol v čase uskutočnenia predmetných právnych úkonov predĺžený, nakoľko mal záporné vlastné imanie, čo znamená, že výška záväzkov (po odrátaní záväzkov voči spoločníkom) prevyšovala celkový majetok spoločnosti.

5. Žalovaný podľa súdu prvej inštancie nepreukázal, že by hodnota majetku uvedená v účtovnej závierke mala byť v skutočnosti vyššia, resp. že by bol predaný za vyššiu cenu, ktorá by postačovala na úhradu záväzkov spoločnosti. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že bolo preukázané, že úpadca v čase uspokojenia predmetných pohľadávok žalovaného mal aj iných veriteľov, ktorých pohľadávky neboli v tom čase uspokojené a boli prihlásené do konkurzného konania. Úpadca uspokojil pohľadávky žalovaného v celkovej sume 46.000 eura. Pohľadávky veriteľov, ktoré existovali pred úhradou pohľadávok žalovaného, resp. v čase ich úhrad a neboli uspokojené, keď spoločnosť ENVI - PAK, a.s. v rozhodnom období (v období pred uskutočnením odporovaných právnych úkonov) mala pohľadávky voči úpadcovi vo výške 9.894,13 eura (tieto nie sú uhradené a sú prihlásené do konkurzu), spoločnosť FINEKOL, s.r.o. v rozhodnom období mala pohľadávky voči úpadcovi (v časti istiny vo výške 3.968,24 eura prihlásené do konkurzu) a spoločnosť Marius Pedersen, a.s. mala v rozhodnom období pohľadávku voči úpadcovi v sume 5.197,27 eura (prihlásená do konkurzu).

6. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na pravidlo pari passu a uviedol, že žalovaný bol zvýhodnený oproti veriteľom, ktorí rovnako ako žalovaný poskytovali úpadcovi tovary a služby nevyhnutné pre vykonávanie jeho podnikateľskej činnosti. Uhrádzanie niektorých záväzkov dlžníka v čase, keď je dlžník preukázateľne v úpadku tak podľa súdu prvej inštancie napĺňa skutkovú podstatu odporovania podľa § 59 ZKR, pretože v tomto čase už nemal robiť žiadne právne úkony, ktoré by mohli ukrátiť veriteľa (viď. rozhodnutie NS SR, sp. zn. 3Obdo/31/2020 zo dňa 25.11.2020). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že

úpadca zvýhodnil žalovaného tým, že mu poskytol takmer úplné uspokojenie, pričom veritelia, ktorí si prihlásili svoje pohľadávky do konkurzného konania úpadcu nebudú určite uspokojení v pomerne rovnakej výške. Keďže sa navyše jedná o spriaznené osoby, v zmysle § 59 ods. 3 ZKR sa úpadok dlžníka v čase urobenia zvýhodňujúceho právneho úkonu predpokladá a žalovaný podľa súdu prvej inštancie nepreukázal opak. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že úpadca právnymi úkonmi - dohodou o započítaní zo dňa 25.3.2020 a bezhotovostnou úhradou zo dňa 6.6.2019 inak zvýhodnil žalovaného ako svojho veriteľa tým, že mu poskytol vyššiu mieru uspokojenia jeho pohľadávok, než by mu prináležalo pri zachovaní princípu pomerného uspokojovania veriteľov. Tým bola naplnená skutková podstata zvýhodňujúceho právneho úkonu podľa § 59 ZKR. Pri týchto úkonoch bola zároveň naplnená aj skutková podstata ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR, keď týmito právnymi úkonmi dlžník ukrátil svojich veriteľov, nakoľko neboli uspokojení v takej miere ako žalovaný. Jednalo sa o právne úkony urobené v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, preto úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa predpokladá a žalovaný nepreukázal opak.

7. Z výpovedí svedkov L. a B. súdu prvej inštancie vyplynulo, že F. C., ako spoločník úpadcu, bol informovaný o stave a úpadku spoločnosti EKOTRIM s.r.o. a komunikovali spolu o riešení problémov. Nakoľko žalovaný mal prospech z vyššie uvedených neúčinných právnych úkonov 32.000 eura, v súlade s § 63 ZKR uložil mu súd prvej inštancie povinnosť zaplatiť v prospech všeobecnej podstaty úpadcu sumu vo výške 32.000 eura.

8. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že neúčinnosť právneho úkonu možno určiť len k úkonu, ktorý existuje a je platný. Uviedol, že Dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok uzavretá medzi spoločnosťou EULED s.r.o. a spoločnosťou EKOTRIM s.r.o. zo dňa 21.01.2019, ktorou došlo k započítaniu pohľadávok vo výške 14.000 eura, nebola podpísaná konateľom úpadcu. Konateľ úpadcu L. ani svedkyňa si nevedeli spomenúť na konkrétne okolnosti uzavretia tejto dohody. Nevedeli uviesť, či došlo k uzavretiu predmetnej dohody a ani to, kto ju dal na zaúčtovanie. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že táto dohoda nie je platná, nakoľko nebola podpísaná konateľom úpadcu. V časti určenia neúčinnosti tohto právneho úkonu a uloženia povinnosti peňažnej náhrady do všeobecnej podstaty v zodpovedajúcej výške, je tak podľa súdu prvej inštancie podaná žaloba nedôvodná.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalobca bol v konaní úspešný približne v rozsahu 70 % (32.000 eura) a žalovaný v rozsahu približne 30 % (14.000 eura). Pomerný úspech žalobcu teda predstavuje 40 % (70 % mínus 30 %), preto žalobcovi súd prvej inštancie priznal nárok náhradu trov konania v uvedenom rozsahu.

10. Na odvolanie oboch sporových strán, Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom č. k. 2CoKR/17/2024-293 z 30. septembra 2025, rozsudok Mestského súdu Košice č. k. 26Cbi/10/2021-208 z 12. septembra 2023 vo výrokoch I. a II, potvrdil. Ďalej výroky III. a IV. rozsudku Mestského súdu Košice č. k. 26Cbi/10/2021-208 z 12. septembra 2023 zrušil a v zrušenom rozsahu vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Odvolací súd uviedol, že žalobca v konaní tvrdil, že bezhotovostná úhrada faktúry a uzatvorenie dohôd o vzájomnom započítaní pohľadávok sú právnymi úkonmi, ktorými dlžník inak neodôvodnene zvýhodnil žalovaného tým, že mu poskytol vyššiu mieru uspokojenia jeho pohľadávok, než by mu prináležalo pri zachovaní princípu pomerného uspokojovania veriteľov. Argumentoval, že prihladnuc na pomer zisteného majetku dlžníka k výške zistených pohľadávok by neboli pohľadávky žalovaného uspokojené v takej miere, ako mu ju poskytol úpadca. Tým bola podľa žalobcu naplnená skutková podstata zvýhodňujúcich právnych úkonov podľa § 59 ZKR. Zároveň týmito úkonmi došlo k zmenšeniu majetkovej podstaty dlžníka, z ktorej budú uspokojovaní veritelia, čím bola podľa žalobcu naplnená aj podstata ukracujúcich právnych úkonov podľa § 60 ZKR.

12. Súd prvej inštancie správne podľa odvolacieho súdu mal preukázané, že úpadca v čase uspokojenia predmetných pohľadávok žalovaného mal aj iných veriteľov, ktorých pohľadávky neboli v tom čase

uspokojené a boli prihlásené do konkurzného konania. Úpadca uspokojil pohľadávky žalovaného v celkovej sume 46.000 eura, pričom pohľadávky veriteľov, ktoré existovali pred úhradou pohľadávok žalovaného, resp. v čase ich úhrad a neboli uspokojené, keď spoločnosť ENVI - PAK, a.s. v rozhodnom období (v období pred uskutočnením odporovaných právnych úkonov) mala pohľadávky voči úpadcovi vo výške 9.894,13 eura, ktoré neboli uhradené a sú prihlásené do konkurzu, spoločnosť FINEKOL, s.r.o. v rozhodnom období mala už tiež pohľadávky voči úpadcovi, ktoré neboli uspokojené, pričom menovaná spoločnosť si prihlásila do konkurzu pohľadávky v časti istiny vo výške 3.968,24 eura a spoločnosť Marius Pedersen, a.s. mala v rozhodnom období pohľadávku voči úpadcovi v sume najmenej 5.197,27 eura, ktorá bola prihlásená do konkurzu. Z týchto skutočností je možné podľa odvolacieho súdu vyvodiť záver, že v čase vykonania odporovaných úkonov existovali pohľadávky veriteľov, ktoré boli neskôr prihlásené do konkurzného konania a ktoré, vzhľadom na záporný stav vlastného imania úpadcu v čase vykonania odporovaných právnych úkonov mohli byť vykonaním odporovaných právnych úkonov ukrátené. Tým teda bola splnená podmienka podľa § 57 ods. 4 ZKR a súd prvej inštancie na základe správne vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu záveru.

13. Z vykonaného dokazovania bolo podľa odvolacieho súdu zrejmé, že úpadca ako právnická osoba mal v čase vykonania odporovaných právnych úkonov viac ako dva peňažné záväzky 30 dní po lehote splatnosti vo vzťahu k viac ako jednému veriteľovi (§ 3 ods. 2 ZKR), a to konkrétne voči spoločnosti FINEKOL, s.r.o., spoločnosti Marius Pedersen, a.s. a spoločnosti ENVI - PAK, a.s. Súčasne v zmysle predložených účtovaných závierok úpadcu tento bol v čase vykonania predmetných odporovaných úkonov v predĺžení podľa § 3 ods. 3 ZKR. Tým teda bola splnená aj podmienka, že predmetné odporované úkony boli vykonané v čase, kedy bol úpadca v úpadku (§ 59 ods. 3 ZKR v spojení s § 3 ods. 1 ZKR). Záver o existencii stavu úpadku dlžníka (úpadcu) v rozhodnom období bol napokon učinенý už aj v iných konaniach vedených na Krajskom súde v Košiciach (sp. zn. 2CoKR/15/2023, 3CoKR/11/2023, 3CoKR/23/2023, 3CoKR/28/2023, 3CoKR/31/2024, 3CoKR/34/2023, 3CoKR/42/2023 a 4CoKR/23/2023), ktoré sa týkali určenia neúčinnosti úkonov úpadcu EKOTRIM s.r.o.

14. Vo vzťahu k tomu, či bezhotovostná platba, ktorou bola vrátená predtým uhradená zálohová (preddavková) platba, je právnym úkonom, odvolací súd uviedol, že kladný záver súdu prvej inštancie je správny. Týmto vrátením došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia, keďže predchádzajúca zaplatená záloha (preddavok) stratila svoje opodstatnenie. Predmetnou bezhotovostnou platbou tak došlo k solučnému zániku záväzku z predtým vzniknutého bezdôvodného obohatenia (ako kvázikontraktu). Šlo tak o prejav vôle úpadcu, ktorý smeroval k zániku jeho povinnosti. Pokiaľ ide o žalovaným odkazované rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/531/2003, ktoré sa týka (ne)správneho formulovania žalobného návrhu odporovacej žaloby, jeho závery nie sú podľa odvolacieho súdu na dané konanie aplikovateľné, keďže úkony, ktorých určenia neúčinnosti sa žalobca domáhal, sú jednoznačne označené.

15. Otázkou konania podľa odvolacieho súdu je, či šlo o úkony, ktorými by úpadca neodôvodnene zvýhodnil žalovaného oproti ostatným svojim veriteľom. Vo vyššie označených konaniach vedených na Krajskom súde v Košiciach, bol učinенý záver, že vykonanie úhrad faktúr a uzatvorenie Dohody o vzájomnom započítaní vzájomných pohľadávok, ktoré úkony mali svoj relevantný ekonomický dôvod - odpata za predaj tovaru či poskytnuté služby ako výkon riadnej podnikateľskej činnosti - nemožno považovať za úkony neodôvodnene zvýhodňujúce (§ 59 ods. 1 ZKR). Navyše bolo dodané, že je takmer nemožné, aby v období pred vyhlásením konkurzu v časovom horizonte (kedy je možné napadnúť právne úkony odporovateľnosti), dlžník neplnil vôbec záväzky z dodávateľsko-odberateľských vzťahov, resp. „strážil“ ich uspokojovanie tak, aby všetci veritelia boli uspokojovaní pomerne (viď. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoKR/23/2023).

16. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 75/2021 (rozhodnutie zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 3Obdo/31/2020), odvolací súd uviedol, že zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa ustanovenia § 59 ZKR je aj dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok uzatvorená medzi úpadcom a ním spriazneným veriteľom, keďže ňou v rozpore so zásadou pomerného uspokojovania veriteľov dochádza k zániku pohľadávky spriazneného veriteľa započítaním protipohľadávky úpadcu, z hodnoty ktorej by inak prichádzalo do úvahy pomerné uspokojenie nezabezpečených pohľadávok veriteľov úpadcu. V danom

případe podľa odvolacieho súdu úpadca vrátil zaplatenú zálohovú platbu žalovanému v celom rozsahu a započítal pohľadávky dohodami v celom rozsahu, pričom súčasne úpadca do vyhlásenia konkurzu neuhradil spoločnosti FINEKOL, s.r.o., spoločnosti Marius Pedersen, a.s. a spoločnosti ENVI - PAK, a.s. pohľadávky pretým splatné. Ak teda žalobca preukázal, že existujú pohľadávky žalovaného, ktoré boli splnené spriaznenému veriteľovi (žalovanému) v plnom rozsahu včas a zároveň pohľadávky iných veriteľov, ktoré sú dokonca staršie ako pohľadávky žalovaného, ktoré uspokojené v celosti neboli, je podľa odvolacieho súdu daný zvýhodňujúci úkon úpadcu (§ 59 ods. 1 ZKR, NS SR R 75/2021).

17. Ku skutkovej podstate ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR, odvolací súd uviedol, že tento má subjektívnu povahu, t. j. k odporovateľnosti sa vyžaduje úmysel dlžníka ukrátiť veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o takomto úmysle dlžníka (s výnimkou osoby spriaznenej s dlžníkom podľa § 60 ods. 2 ZKR). V danom prípade je spriaznenosť nesporná, čo znamená, že úmysel dlžníka (úpadcu) ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany (žalovaného) o tomto úmysle, sa predpokladá, až pokiaľ sa nepreukáže opak (neexistencia ukracujúceho úmyslu). Súd prvej inštancie správne uviedol, že žalovaný opak, teda neexistenciu ukracujúceho úmyslu, nepreukázal. Žalovaný v odvolaní poukazoval na výpoveď svedka L. O., štatutára úpadcu v čase vykonania odporovaných právnych úkonov, ktorý uviedol, že nemal v úmysle ukrátiť iných veriteľov. Týmto považoval za preukázanú neexistenciu ukracujúceho úmyslu. Odvolací súd takúto odvoláciu argumentáciu považoval za neudržateľnú. Od tohto svedka totiž inú odpoveď, ako popretie úmyslu vykonať ukracujúci úkon, s ohľadom na jeho postavenie pri učinení týchto úkonov, ani očakávať nemožno. Ohľadne toho, ako v skutočnosti mala obrana žalovaného vyzeráť, odvolací súd udáva, že blízka (spriaznená) osoba musí preukázať vyvinutie takej aktivity, pri ktorej mala náležitú snahu zistiť, či prevádzajúci nemá veriteľa, a či uvedeným úkonom sa nesnaží ho ukrátiť. Nič takéto zo strany žalovaného nebolo preukázané. Domnienka úmyslu ukrátiť a vedomosť o tomto ukracujúcom úkone tak neboli prelomené. Je tak daná aj naplnenosť skutkovej podstaty ukracujúceho úkonu (§ 60 ZKR) tak, ako ju správne vyvodil súd prvej inštancie. S ohľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd považoval výroky I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie za vecne správne.

18. Vo vzťahu k zamietavému výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd uviedol, že posúdenie skutkových zistení je v tejto časti zmätočné, ak súd prvej inštancie posudzoval platnosť úkonu, ku ktorému uviedol, že nevznikol. V druhom rade nevysvetlil, prečo má za to, že úkon nevznikol ústnou dohodou strán. A to v situácii, keď z písomného znenia dohody o započítaní vyplýva, že ju žalovaný chcel uzatvoriť (o čom svedčí jeho podpis na pripravenom písomnom znení dohody) a na druhej strane zo správania úpadcu je zrejmé, že tento ju rešpektoval a riadil sa ňou (jeho účtovníčka vystavila k predmetnej dohode o započítaní príslušný interný doklad a zaúčtovala skutočnosti z jej písomného znenia do účtovníctva úpadcu). Skutkový záver o neuzatvorení dohody o započítaní ústnou formou tak nezohľadňuje jednotlivé skutočnosti zistené dokazovaním.

19. Proti I. výroku rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 310 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f/ CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Na napadnutý rozsudok je podľa žalobcu prípustné dovolanie aj podľa § 421 CSP, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, písm. a) pri ktorej riešení sa odvolací súd v napadnutom rozsudku odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

20. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) s poukazom na skúmané skutočnosti a § 42a ods. 1 OZ a § 57 ods. 4 prvú vetu ZKR zdôraznil, že v konaní opakovane namietal, že žalobca nepreukázal splnenie všeobecného predpokladu odporovateľnosti, a to ukrátenie uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Dôkazné bremeno pritom v tomto smere vždy zaťažuje žalobcu. Žalobca za účelom preukázania všeobecnej podmienky odporovateľnosti označil ako dôkazy (iba) ním predložené účtovné závierky, ktoré podľa dovolateľa takýmto dôkazom nie sú (a ani byť nemôžu).

21. K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP dovolateľ uviedol, že odvolací súd sa s jeho

námietkou, že v spore nebola preukázaná všeobecná podmienka odporovateľnosti podľa ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR, vysporiadal veľmi (až arbitrátne) stroho / vágne v odôvodnení napadnutého rozsudku v bodoch 28 a 29, v ktorých sa podstatou jeho argumentácie uvedenej v odvolaní nezaoberal vôbec. Dovolateľovi nie je zrejmé ani to, na základe akej úvahy odvolací súd dospel k záveru, že bola splnená podmienka podľa § 57 ods. 4 ZKR, keď sám odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že pohľadávky iných veriteľov mohli (a nie boli) ukrátené. Samotná možnosť ich ukrátenia totiž automaticky neznamená aj ich skutočné ukrátenie.

22. Dovolateľ ďalej poukázal na odvoláciu námietku, že súd prvej inštancie konštatoval, že spoločnosť EKOTRIM s.r.o. bola v čase uskutočnenia právnych úkonov predĺžená, nakoľko mala záporné vlastné imanie, čo znamená, že výška záväzkov (po odrátaní záväzkov voči spoločníkom) prevyšovala celkový majetok spoločnosti. Z ďalšieho odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie podľa dovolateľa nie je zrejmé na základe čoho (akou úvahou) súd prvej inštancie k tomuto záveru došiel, keď neuviedol aká mala byť výška záväzkov voči spoločníkom, pričom tento záver je v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi. Z účtovnej závierky vyhotovenej ku dňu 6. júna 2019 (predloženej žalobcom) vyplýva, že úpadca mal majetok v účtovnej hodnote 341.219 eura, resp. 307.693 eura netto (riadok 01), celkové záväzky v sume 378.706 eura (riadok 101), v ktorých sú zahrnuté i záväzky voči spoločníkom účtované ako krátkodobé finančné výpomoci v sume 142.136 eura (riadok 140). Výška záväzkov po odrátaní záväzkov voči spoločníkom potom ku dňu 6. júna 2019 neprevyšovala celkový majetok (dokonca ani po zohľadnení oprávok - položka netto) úpadcu, nakoľko $307.693 \text{ eura} - (378.706 \text{ eura} - 142.136 \text{ eura}) = (+) 71.123 \text{ eura}$. Uvedené podľa dovolateľa zakladá nepreskúmateľnosť, resp. zmätočnosť rozsudku súdu prvej inštancie, keď jeho odôvodnenie je v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním, resp. dôkaz, ktorý predložil sám žalobca priamo vyvracia to, čo ním malo byť preukázané. S touto zásadnou odvolacou námietkou sa podľa dovolateľa odvolací súd nezaoberal vôbec.

23. Dovolací dôvod v zmysle obsahu dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ vymedzil tým, že otázka, či dlžníkov právny úkon ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, je otázkou právnou. Aj z vyššie uvedeného podľa dovolateľa nie je zrejmé, že tak súd prvej inštancie ako i odvolací súd dospeli k (právnemu) záveru o naplnení všeobecnej podmienky odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 57 ods. 4 ZKR iba, na základe tej skutočnosti (skutkového zistenia), že úpadca v čase ich uskutočnenia mal mať záporné vlastné imanie.

24. S poukazom na rozhodnutia NS SR sp. zn. 5ObdoK/4/2023, 2Obdo/41/2020, 4Obdo/53/2022 podľa dovolateľa zistený skutkový stav konajúce súdy nesprávne právne posúdili, keď (v podstate iba) na základe tej skutočnosti, že úpadca mal mať v čase vykonania odporovaných právnych úkonov záporné vlastné imanie (teda iba s poukazom na účtovnú evidenciu) dospeli k právnemu záveru o tom, že právne úkony úpadcu ukracujú uspokojenie pohľadávok veriteľov úpadcu. Žalobca v konaní vôbec nepreukázal, že majetok úpadcu pred účinnosťou odporovaných právnych úkonov stačil na uspokojenie pohľadávok veriteľov, ktorí mali k tomuto momentu existujúce pohľadávky následne prihlásené do konkurzu voči úpadcovi. Ďalej nepreukázal ani to, že po vykonaní týchto právnych úkonov, resp. po účinnosti odporovaných právnych úkonov, došlo k takému zmenšeniu majetku dlžníka, ktorý už nestačil na plné uspokojenie pohľadávok veriteľov, pričom súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa touto otázkou vôbec nezaoberal.

25. Uvedené predstavuje podľa dovolateľa odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa právneho názoru dovolateľa mala byť žaloba žalobcu zamietnutá v celom rozsahu z dôvodu, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k naplneniu všeobecnej podmienky odporovateľnosti; resp. skutkovým stavom tak, ako tento zistili súd prvej inštancie a odvolací súd, nebolo preukázané, že úpadcove právne úkony ukracujú uspokojenie pohľadávok veriteľov (právna otázka).

26. Dovolateľ ďalej uviedol, že uzatvorením dohody o započítaní vzájomných pohľadávok dňa 25. marca 2020 úpadca inak neodôvodnene nezvýhodnil žalovaného oproti iným svojim veriteľom a ani neukrátil svojich veriteľov. K zániku záväzku započítaním nedochádza automaticky, keď sa pohľadávky stretli, ale až na základe jednostranného právneho úkonu (compensatio necessaria) alebo dvojstranného právneho

úkonu - dohody (compensatio voluntaria). Ku kompenzácii v zmysle § 580 OZ je potrebné, aby jeden z účastníkov urobil prejav smerujúci k započítaniu adresovaný druhému účastníkovi. Forma pre tento právny úkon nie je predpísaná, stačí aj len ústny prejav. Ide o jednostranný právny úkon. Započítací prejav je možné urobiť po tom, čo sa pohľadávky stretli, teda od okamihu splatnosti tej pohľadávky, ktorá sa stala splatnou neskôr. Započítací prejav, aj keď bol urobený až po splatnosti oboch pohľadávok, má účinky spätne k okamihu stretu pohľadávok (ex tunc).

27. Pohľadávka dovolateľa (ktorá bola čiastočne započítaná) bola splatná dňa 15. júla 2019, pričom bola započítaná s pohľadávkou úpadcu splatnou dňa 8. apríla 2020. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený až dňa 6. septembra 2020. Z ust. § 57 ods. 4, § 59 ods. 1, § 60 ods. 1 ZKR; § 580 OZ a § 358 ObZ podľa dovolateľa vyplýva, že ako žalovaný mal najneskôr ku dňu stretu svojej pohľadávky s pohľadávkou úpadcu dňa 8. apríla 2020, možnosť svoju pohľadávku jednostranne započítať (a to aj dokonca „proti vôli úpadcu“) pričom tak mohol urobiť i kedykoľvek neskôr, dokonca i po vyhlásení konkurzu. Už z tohto samotného dôvodu je podľa dovolateľa absolútne vylúčené, aby bol zvýhodnený oproti iným veriteľom úpadcu. Uzatvorenie dohôd o vzájomnom započítaní pohľadávok malo za následok výlučne iba to, že k zániku predmetných pohľadávok došlo k inému dátumu, ako by tomu bolo v prípade jednostranného zápočtu zo strany žalovaného. Jednostrannému započítaniu by potom nebolo možné odporovať, keďže ide o úkon inej osoby ako úpadcu, hoci môže viesť k zániku pohľadávky úpadcu. Z uvedených dôvodov podľa dovolateľa nemohlo uzavretím dohôd dôjsť k jeho zvýhodneniu oproti iným veriteľom a ani ukráteniu iných veriteľov, a tento by svoju pohľadávku voči úpadcovi mohol jednostranne započítať ešte i počas konkurzného konania, a to aj ako veriteľ podriadenej pohľadávky.

28. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľ ďalej vyvodzoval tým, či je možné bez ďalšieho považovať dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok uzavretú medzi úpadcom a treťou osobou za zvýhodňujúci právny úkon (§ 59 ZKR) a/alebo ukracujúci právny úkon (§ 60 ZKR) aj za situácie, kedy bolo možné pohľadávky započítať, i na základe jednostranného úkonu tretej osoby voči úpadcovi.

29. V prejednávanej veci súd prvej inštancie ako i odvolací súd zistený skutkový stav nesprávne právne posúdili, keď (v podstate iba) na základe tej skutočnosti, že úpadca a žalovaný uzavreli dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok dospeli k právnomu záveru o tom, že úpadca inak zvýhodnil Žalovaného (§ 59 ZKR) a že ukrátil svojich veriteľov (§ 60 ZKR).

30. Podľa právneho názoru dovolateľa mala byť žaloba žalobcu v tejto časti zamietnutá z dôvodu, že za situácie kedy mohol žalovaný svoju pohľadávku voči úpadcovi započítať (aj) jednostranne (a teda nie výlučne na základe dohody) je vylúčené, aby došlo k jeho zvýhodneniu (právna otázka) alebo ukráteniu veriteľov úpadcu (právna otázka); bolo totiž iba na rozhodnutí (voľbe) žalovaného, či pristúpi k jednostrannému započítaniu, alebo (ak s tým úpadca bude súhlasiť) k započítaniu dohodou.

31. Podstata obrany dovolateľa totiž spočívala v tom, či úpadca v skutočnosti mohol uzavretím dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok zvýhodniť žalovaného a/alebo ukrátiť svojich veriteľov za situácie, kedy sám žalovaný mohol svoju pohľadávku voči úpadcovi jednostranne započítať (a kedy by tomuto úkonu nebolo možné odporovať, nakoľko sa nejedná o úkon dlžníka). Celkom nepochybne by tomu tak bolo za situácie, kedy by jednostranné započítanie neprichádzalo do úvahy, avšak započítanie dohodou áno - takáto dohoda by potom nepochybne bola zvýhodňujúcim právnym úkonom (uvedené však rozhodne nie je prejednávaný prípad).

32. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu jeho I. výroku a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

33. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu žalovaného prioritne uviedol, že tento formálne prezentuje svoje dovolanie ako riešenie právnych otázok podľa § 421 ods. 1 CSP, z jeho obsahu je zrejmé, že v skutočnosti nesmeruje proti právnomu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam súdov nižších inštancií a spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Dovolateľom formulovaná argumentácia

patri do roviny skutkovej, nie právnej.

34. Žalobca napriek uvedenému zdôraznil, že skutkový stav bol v prejednávanej veci zistený riadne, úplne a v rozsahu potrebnom pre právne posúdenie veci. Súd prvej inštancie aj odvolací súd vychádzali z vykonaného dokazovania, vysporiadali sa s rozhodujúcimi skutkovými okolnosťami a prijali logické a presvedčivé skutkové i právne závery. Žalovaný tieto závery nenapáda z hľadiska ich právnej nesprávnosti, ale predkladá vlastnú verziu skutkového deja, pričom zároveň opomína podstatné okolnosti, ktoré v konaní vyšli najavo. Ide najmä o skutočnosť, že žalovaný bol spriaznenou osobou s dlžníkom, keďže spoločník a konateľ žalovaného a spoločník dlžníka boli tou istou osobou. Táto okolnosť predstavuje podľa žalobcu zásadný skutkový prvok veci a zároveň vyvracia snahu žalovaného prezentovať vec ako bežný obchodný vzťah medzi nezávislými subjektmi.

35. Za osobitne významné treba podľa žalobcu považovať aj to, že v prejednávanej veci došlo k započítaniu vzájomných pohľadávok. Žalovaný argumentuje tak, akoby bolo potrebné posudzovať vec výlučne prostredníctvom mechanického porovnania majetku pred a po odporovanom právnom úkone. Takýto prístup však nereflektuje povahu započítania. Pri započítaní totiž nedochádza k reálnemu nadobudnutiu peňažného plnenia do majetkovej sféry úpadcu, ale k zániku vzájomných pohľadávok, pričom majetok úpadcu sa netransformuje na peňažné prostriedky použiteľné na uspokojenie konkurzných veriteľov. Práve naopak, dochádza k zániku aktíva, ktoré by inak mohlo slúžiť na uspokojenie veriteľov. Tento záver plne korešponduje s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne s uznesením sp. zn. 5Obdo/84/2020.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol, prípadne ho ako nedôvodné zamietol a priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

38. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

39. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

40. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

K namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP

41. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vady konania vymenované v ust. § 420 CSP sú špecifické tým, že zakladajú nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť.

42. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu

znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

43. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

44. Žalovaný namietal, že procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

45. V danom prípade žalovaný vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP dôvodil tým, že odvolací súd sa s jeho námietkou, že v spore nebola preukázaná všeobecná podmienka odporovateľnosti podľa ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR, nedostatočne vysporiadal a z jeho úvah vyplýva, že pohľadávky iných veriteľov mohli (a nie boli) ukrátené.

46. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, postupom v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP. Z ustanovenia § 387 ods. 2 CSP vyplýva, že v prípade, ak sa v celom rozsahu odvolací súd stotožňuje s odôvodnením ním preskúmaného napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Táto (skrátená) forma odôvodnenia spĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia z pohľadu práva na spravodlivé súdne konanie.

47. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutí oboch konajúcich nižších súdov v ustálení, že úpadca bol v čase uskutočnenia predmetných právnych úkonov predĺžený (nakoľko mal záporné vlastné imanie a žalovaný nepreukázal, že by hodnota majetku uvedená v účtovnej závierke mala byť v skutočnosti vyššia), kedy úpadca uspokojil pohľadávky žalovaného a tým bol zvýhodnený oproti veriteľom, ktorým konaním došlo k naplneniu skutkovej podstaty odporovania podľa § 59 ZKR, možno považovať za dostatočnú a preskúmateľnú argumentáciu, ktorá nejaví známky arbitrárnosti a ani zjavnej neodôvodnenosti.

48. Dovolací súd nezistil, že by napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu javilo znaky arbitrárnosti z hľadiska dovolateľom tvrdenej arbitrárnosti súdu, keďže súdy oboch nižších inštancií dodržali zákonný rámec pre odôvodnenie svojho rozhodnutia, ako vyplýva predovšetkým z ust. § 220 ods. 2 CSP pre rozsudok súdu prvej inštancie a z ust. § 393 ods. 2 CSP pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ sú dôvody súdneho rozhodnutia zjavné a zreteľné (hoci s nimi neúspešná strana nesúhlasí), nemožno

hovoríť o arbitrárnom výkone spravodlivosti z hľadiska dodržania práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (pozri I. ÚS 117/07).

49. Rovnako zmätočnosť súdneho rozhodnutia z hľadiska nepreskúmateľnosti dôvodov vyjadrených v odôvodnení jeho písomného vyhotovenia nie je možné zamieňať s jeho vecnou nesprávnosťou z hľadiska nesprávne zisteného skutkového stavu alebo nesprávneho právneho posúdenia veci (sporu).

50. Dovolací súd sumarizuje, že preskúmaním dotknutých rozhodnutí a v nich obsiahnutých záverov súdov nižšej inštancie, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018), dospel k záveru, že konajúce súdy sa z hľadiska práva na spravodlivý proces zrozumiteľným a akceptovateľným spôsobom vysporiadali s predmetom sporu a aplikujú procesnoprávne, i hmotnoprávne ustanovenia relevantnej právnej úpravy, vyjadrili sa k podstatným argumentom strán sporu, pričom svoje závery primeraným spôsobom zdôvodnili.

51. Preto dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu možno z hľadiska jeho preskúmateľnosti považovať za dostatočne odôvodnené, jeho záverom nechýba predchádzajúca interpretácia príslušných právnych noriem a nemožno ho preto považovať za svojvoľné.

52. Skutočnosť, že dovolateľ má na vec odlišný právny názor a s meritórnym rozhodnutím ako ani s dôvodmi jeho prijatia nižšími súdmi z hľadiska nimi prijatých skutkových a právnych záverov sa nestotožňuje, bez ďalšieho nezakladá porušenie jeho označených procesných práv v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP.

53. Dovolateľ ďalej poukázal, že z účtovnej závierky vyhotovenej ku dňu 6. júna 2019 (predloženej žalobcom) vyplýva, že úpadca mal majetok v účtovnej hodnote 341.219 eura, resp. 307.693 eura netto (riadok 01), celkové záväzky v sume 378.706 eur (riadok 101), v ktorých sú zahrnuté i záväzky voči spoločníkom účtované ako krátkodobé finančné výpomoci v sume 142.136 eura (riadok 140). Výška záväzkov po odrátaní záväzkov voči spoločníkom potom ku dňu 6. júna 2019 neprevyšovala celkový majetok (dokonca ani po zohľadnení oprávok - položka netto) úpadcu, nakoľko 307.693 eura - (378.706 eura - 142.136 eura) = (+) 71.123 eura. Tento záver konajúceho súdu je podľa dovolateľa v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním, resp. dôkaz, ktorý predložil sám žalobca priamo vyvracia to, čo ním malo byť preukázané.

54. Dovolateľ týmto namieta okolnosti týkajúce sa zisťovania skutkového stavu, dokazovania a vyhodnotenia predložených dôkazov k otázke splnenia podmienok odporovateľnosti právnych úkonov. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že nie je v dovolacom konaní oprávnený preskúmať správnosť a ani úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie, a to už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené, okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania (§ 442 v spojení s § 435 CSP).

55. Dovolací súd nie je treťou inštanciou a v dovolaní sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, pretože dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy nižších inštancií ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle ust. § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho ustálil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018).

56. Zároveň dovolací súd dodáva, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993).

57. Dovolací súd zisťuje, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie okrem iného aj účtovnými závierkami, z ktorých mal za preukázané, že podľa účtovnej závierky úpadcu zostavenej ku dňu 06.06.2019 vlastné imanie spoločnosti bolo záporné - 71.013 eura. Z účtovnej závierky úpadcu zostavenej k 15.11.2019 súd zistil, že vlastné imanie spoločnosti bolo záporné - 152.434 eura. Účtovnou závierkou úpadcu zostavenou k 29.02.2020 mal súd preukázané, že vlastné imanie spoločnosti bolo záporné - 216.500 eura. V nadväznosti na odvoláciu námietku žalovaného zopakovanú aj v dovolaní (bod 16. napádaného rozsudku, bod 54. tohto uznesenia) krajský súd v napádanom rozsudku uviedol, že v čase vykonania odporovaných úkonov existovali pohľadávky veriteľov, ktoré boli neskôr prihlásené do konkurzného konania a ktoré, vzhľadom na záporný stav vlastného imania úpadcu v čase vykonania odporovaných právnych úkonov mohli byť vykonaním odporovaných právnych úkonov ukrátené (§ 57 ods. 4 ZKR). Týmto nie je možné prisvedčiť tej dovolacej námietke, ktorou by odvolací argument žalovaného o nesprávnom závere vyplývajúceho z účtovnej závierky zostavenej ku dňu 06.06.2019 ostal odvolacím súdom nepovšimnutý.

58. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Ak teda súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000).

59. Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

60. Do práva na spravodlivý proces nepatrí ani právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

61. Súd neporuší žiadne práva procesnej strany, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, a ak sa neriadi ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, IV. ÚS 251/03, II. ÚS 3/97).

62. Niet pochyb, že k základným právam procesnej strany patrí aj právo navrhovať a predkladať dôkazy, ale nie je procesným pochybením súdu to, že súd procesnou stranou navrhované dôkazy neakceptoval, resp. nevykonával v tomto smere dokazovanie.

63. Súd hodnotí predložené dôkazy, vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiaca úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku. V preskúmvanej veci nemal dovolací súd za preukázané, že by sa týmto postupom súdy nižšej inštancie neriadili. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať.

64. Procesnému právu sporovej strany navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil, resp. prečo ich nevezal, za základ svojich skutkových

zistení. Dovolací súd poznamenáva, že ako už bolo povedané vyššie, prípadné nedostatky pri zisťovaní skutkového stavu, alebo nesprávne skutkové závery prijaté konajúcimi súdmi, nie je možné podrobiť dovolaciemu prieskumu. Dovolací súd totiž nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

65. Dovolací súd ešte v súvislosti s otázkou dôkazného bremena, ktorého neunesenie bolo v prejednávacom prípade dôvodom rozhodnutia v neprospech dovolateľa, zdôrazňuje, že spochybňovanie záverov súdov nižších inštancií o nepreukázaní predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu, je záverom výslovne vyplývajúcim z vykonaného dokazovania, v rámci ktorého bolo povinnosťou žalobcu preukázať tvrdenia, o ktoré opieral svoj nárok uplatnený žalobou. Dovolací súd, ako už zdôraznil vyššie, nie je oprávnený posudzovať (prehodnocovať) procesne náležitým spôsobom zistený a ustálený skutkový stav súdmi nižších inštancií a zaoberať sa skutkovými otázkami. Dovolací súd taktiež pre úplnosť a potvrdenie, že posudzovanie unesenia, resp. neunesenia dôkazného bremena spadá do štádia zisťovania skutkového stavu veci, dodáva, že „otázka posudzovania dôkazného bremena je integrálnou súčasťou zisťovania skutkového stavu a hodnotenia dôkazov. Nejde teda o právne posudzovanie veci, ktorým treba spravidla rozumieť hmotnoprávne posúdenie (subsumpciu). Ani prípadné ustálenie odlišného skutkového stavu v odvolacom konaní v dôsledku odlišného posúdenia dôkazného bremena, by neznamenal odlišné právne posúdenie veci (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 400/09 zo 6.5.2010).

66. Dovolací súd preto konštatuje, že pre rozhodnutie oboch súdov nižších inštancií bol podstatný záver o existencii základnej hmotnoprávnej podmienky úspešného odporovania žalobou uplatnených právnych úkonov úpadcu stanovenej v § 57 ods. 4 ZKR. Dovolateľ spochybňuje skutkové zistenia a závery súdov nižších inštancií, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie v predmetnej veci k tomu, že žalobca predloženými dôkazmi preukázal, že došlo k ukráteniu prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu. Dovolací súd tu zdôrazňuje, že skutočnosť, že žalovaný neakceptoval skutkové závery odvolacieho súdu, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, je pre záver o prípustnosti a dôvodnosti dovolania právne irelevantná (II. ÚS 416/2018).

67. Dovolací súd ešte záverom konštatuje, že dovolateľ v zásade opakovane uvádzal všetky dôvody a námietky, ktoré už boli v konaní pred súdmi nižšej inštancie vznesené a s ktorými sa tieto vo svojich rozhodnutiach aj vysporiadali. Z dovolania v zásade vyplýva, že žalovaný vytýka odvolaciemu súdu viacero nesprávností, kritizuje najmä spôsob vykonania a hodnotenia dôkazov a nesúhlasí so závermi súdov nižšej inštancie, pričom svojimi námietkami napáda a spochybňuje skutkové zistenia a závery prijaté vo veci súdmi nižších inštancií. Uvedené však nie je možné považovať za vadu zmatečnosti spočívajúcu v porušení práva žalovaného na spravodlivý proces.

68. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovaného podané z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP odmietol v zmysle ustanovenia § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

69. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že

rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

70. Ak už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke, je potrebné, aby súdy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali. Skutočnosť, že súd bez vysvetlenia nerešpektuje niektorý judikát najvyššieho súdu, oslabuje presvedčivosť jeho rozhodnutia. Ide tiež o negatívny dopad na predvídateľnosť súdneho rozhodovania. Súd sa pri prejednávaní a rozhodovaní určitej veci nemusí stotožniť s judikátom najvyššieho súdu vydaným v skutkovo a právne podobnej veci, avšak je nevyhnutné, aby svoj odlišný právny názor argumentačne (kriticky) konfrontoval v odôvodnení rozhodnutia a dostatočne vysvetlil, prečo nebolo možné stotožniť sa s judikátom.

71. Je potom úlohou odvolacieho súdu, ak sú dôvody prípustnosti z tohto pohľadu dovolateľom uvedené, t. j. predpokladá sa, že dovolateľ „presvedčí“ dovolací súd, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, aby tento odklon, ak bude mať za to, že dovolanie je prípustné, z hľadiska právneho posúdenia vec vyriešil. Dovolateľ preto musí v dovolaní presne uviesť, ktorý konkrétny judikát (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí (Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., 2016, str. 1382).

72. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodit', že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

73. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť. Zároveň ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

74. Dovolací súd preskúmaním dovolania žalovaného v súvislosti s dovolacím dôvodom vyvodzovaným v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v prvom rade konštatuje, že v ňom absentuje jednoznačné vymedzenie právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu s tým, že túto nie je možné jednoznačne vyvodit' ani z obsahu podaného dovolania s dopadom na jej zovšeobecnenie (III. ÚS 123/2020).

75. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus, alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone, alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup, majúci na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých

procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a špecifikovať v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod, keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov.

76. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovaného opreté o nesprávne právne posúdenie podľa § 421 CSP bez uvedenia v akej konkrétnej otázke nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenaplnia kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolať. Dovolací súd dodáva, že konštatovanie dovolať o nesprávnom právnom posúdení „naplnení všeobecnej podmienky odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 57 ods. 4 ZKR, iba na základe tej skutočnosti (skutkového zistenia), že úpadca v čase ich uskutočnenia mal mať záporné vlastné imanie“ nie je možné považovať za dostatočne vymedzený nedostatok právneho posúdenia odvolacím súdom, ktorým malo dôjsť aj k odklonu od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR rozhodnutiami sp. zn. 5ObdoK/4/2023, 2Obdo/41/2020 a 4Obdo/53/2022.

77. Nedostatočné vymedzenie právneho posúdenia odvolacím súdom je možné vzhľadom aj v ostatnom tvrdení dovolať, ktorý tento dovolací dôvod uzaviera tým, že žalobca v konaní vôbec nepreukázal, že majetok úpadcu pred účinnosťou odporovaných právnych úkonov stačil na uspokojenie pohľadávok veriteľov, ktorí mali k tomuto momentu existujúce pohľadávky následne prihlásené do konkurzu voči úpadcovi. Ďalej nepreukázal ani to, že po vykonaní týchto právnych úkonov, resp. po účinnosti odporovaných právnych úkonov, došlo k takému zmenšeniu majetku dlžníka, ktorý už nestačil na plné uspokojenie pohľadávok veriteľov. Uvedené predstavuje podľa dovolať odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

78. Preto mala byť podľa dovolať žaloba žalobcu zamietnutá v celom rozsahu z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k naplneniu všeobecnej podmienky odporovateľnosti; resp. skutkovým stavom tak, ako tento zistili súd prvej inštancie a odvolací súd, nebolo preukázané, že úpadcove právne úkony ukracujú uspokojenie pohľadávok veriteľov (právna otázka podľa dovolať). Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrúva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

79. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania, na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

80. Dovolať ďalej vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania nesprávnym právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu, a to v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

81. Dovolateľ vyslovil znenie právnej otázky doposiaľ dovolacím súdom nevyriešenej nasledovne: „je možné bez ďalšieho považovať dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok uzavretú medzi úpadcom a tretou osobou za zvýhodňujúci právny úkon (§ 59 ZKR) a/alebo ukracujúci právny úkon (§ 60 ZKR) aj za situácie, kedy bolo možné pohľadávky započítať i na základe jednostranného úkonu tretej osoby voči úpadcovi?“

82. V prejednávanej veci súd prvej inštancie ako i odvolací súd zistený skutkový stav podľa dovolateľa nesprávne právne posúdili, keď (v podstate iba) na základe tej skutočnosti, že úpadca a žalovaný uzatvorili dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok dospeli k právnomu záveru o tom, že úpadca inak zvýhodnil žalovaného (§ 59 ZKR) a že ukrátil svojich veriteľov (§ 60 ZKR).

83. Preto podľa dovolateľa mala byť žaloba žalobcu v tejto časti zamietnutá z dôvodu, že za situácie kedy mohol žalovaný svoju pohľadávku voči úpadcovi započítať (aj) jednostranne (a teda nie výlučne na základe dohody) je vylúčené, aby došlo k jeho zvýhodneniu (právna otázka) alebo ukráteniu veriteľov úpadcu (právna otázka); bolo totiž iba na rozhodnutí (voľbe) žalovaného, či pristúpi k jednostrannému započítaniu, alebo (ak s tým úpadca bude súhlasiť) k započítaniu dohodou.

84. Dovolací súd v súvislosti s dovolateľom vymedzenou právnou otázkou poznamenáva, že predmetom právneho posudzovania súdmi nižších inštancií bola dohoda o vzájomnom započítaní vzájomných pohľadávok, a nie jednostranné započítanie, resp. jednostranný úkon tretej osoby voči úpadcovi. Takto položená otázka nebola preto konajúcimi súdmi riešená, čím jej zodpovedanie by nekorešpondovalo s právnym posudzovaním tohto sporu. Dovolací súd zdôrazňuje, že relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP je právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa dovolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípady) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom. Vymedzenie právnej otázky dovolateľom týmto nezodpovedá ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP, kedy argumenty žalovaného vyjadrujú súdmi neriešenú hypotézu, z ktorých argumentov je zrejmé v zásade len ich nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov.

85. Napriek uvedenému dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 50Bdo/84/2020 z 27. októbra 2021, podľa ktorého „...základnou podmienkou odporovateľnosti je preukázanie ukrátenia veriteľov. Nie každý právny úkon dlžníka spôsobuje ukrátenie veriteľa. Vymedzenie ukrátenia veriteľa je v právnej teórii viazané predovšetkým na zmenšenie majetku dlžníka, z ktorého by sa mala uspokojiť veriteľova pohľadávka. Podstatné je, že majetok dlžníka v rozhodnej dobe bol odporovateľným úkonom zmenšený (prípadne bude v budúcnosti zmenšený). ...Uspokojenie pohľadávok len niektorých veriteľov ich splnením alebo započítaním pred začatím konkurzného konania fakticky znevýhodňuje uspokojenie ostatných veriteľov. Dovolací súd sa priklonil k názoru, že hoci samotná transformácia majetku dlžníka nemôže spôsobiť ukrátenie veriteľa, avšak zmena štruktúry majetku v dôsledku započítania pohľadávok, je spôsobilá ukrátiť veriteľa v dôsledku reálneho nenadobudnutia protiplnenia, z (aktív) ktorého by sa veritelia úpadcu následne mohli uspokojiť. Preto aj keď právny úkon započítania predstavuje ekvivalentný úkon (vzájomné pohľadávky sa zaniškajú v rozsahu, v akom sa kryjú), to však neznamena, že by na takýto právny úkon mal súd nazerať iba ako na úkon, v dôsledku ktorého došlo k zhoršeniu vymáhateľnosti pohľadávok veriteľov.“ Dovolací súd týmto dospel k záveru, že v prípade dohody o započítaní preto môže ísť o ukracujúci právny úkon v zmysle § 57 ods. 4 ZKR. Ak k takémuto záveru dospeli aj konajúce súdy nižších inštancií v súdenom spore, vec správne právne posúdili.

86. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ CSP, odmietol.

87. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

88. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.